

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Keskkonnaminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2017
Hetkel kehtiv
RT I, 29.12.2016, 55

Bensiini veo ja bensiini terminalides ning teenindusjaamades hoidmise nõuded lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise eesmärgil¹

Vastu võetud 27.12.2016 nr 85

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 123 alusel.

1. peatükk Reguleerimisala ja üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse bensiini veo ja bensiini terminalides ning teenindusjaamades hoidmise nõuded lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise eesmärgil.

§ 2. Üldsätted

(1) Määruse nõuete eesmärk on kaitsta inimese tervist ja keskkonda, vähendades bensiinist välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkogust.

(2) Nõuded kehtivad toimingute, seadmete, sõidukite ja aluste suhtes, mida kasutatakse bensiini hoidmisel, laadimisel ja transportimisel ühest terminalist teise või terminalist teenindusjaama.

§ 3. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) alus on siseveelaev, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/87/EÜ, millega kehtestatakse siseveelaevade tehnilised nõuded ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 82/714/EMÜ (ELT L 389, 30.12.2006, lk 1–260), artiklis 2;
- 2) auru/bensiini suhe on bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteemi läbivate bensiiniaurude maht atmosfääriõhul mõõdetuna võrreldes väljastatava bensiini mahuga;
- 3) aurud on bensiinist auruvad gaasilised ühendid;
- 4) aurude regenererimisseade on seade bensiini taastamiseks aurudest, kaasa arvatud kõik terminali puhvermahutisüsteemid;
- 5) aurude vahehooldmine on aurude vahepealne hooldmine terminali fikseeritud kaanega mahutis, et need hiljem teise terminali üle viia ja seal taaskasutusele võtta. Aurude üleviimist terminali ühest hoidlast teise ei loeta aurude vahehooldmiseks käesoleva määruse tähenduses;
- 6) bensiin on lisanditega või lisanditeta nafta teisendtoode, mille auruõhk Reidi järgi on 27,6 kilopaskalit või rohkem ning mis on mõeldud kasutamiseks mootorsõidukite kütusena. Bensiinina ei käsitleta veeldatud naftagaasi;
- 7) bensiiniaurude kogumise tõhusus on bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteemi abil kogutud bensiiniaurude kogus väljendatuna protsendina bensiiniaurude kogusest, mis oleks sellise süsteemi puudumisel eraldunud atmosfääri;
- 8) bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteem on seade, mis on ette nähtud tankimise ajal teenindusjaamades mootorsõiduki bensiinipaagist eralduvate bensiiniaurude regenererimiseks ja mis võimaldavad juhtida bensiiniaurud teenindusjaamas asuvasse kogumismahutisse või tagasi tankerisse, kust need edasi müüakse;
- 9) estakaad on rajatis terminalis, millelt saab bensiini laadida korraga ühte paakautosse;
- 10) hoidla on terminali paikne mahuti, mida kasutatakse bensiini hoidmiseks;
- 11) laadimisseade on vahend terminalis, mille abil saab bensiini laadida teiseldatavatesse mahutitesse. Paakautode laadimisseadmed moodustavad ühe või mitu estakaadi;

- 12) läbilaskevõime on bensiini suurim aastane üldkogus, mis on teisaldatavatest mahutitest laaditud teenindusjaama;
- 13) läbilaskvus on bensiini suurim aastane üldkogus, mis on laaditud terminali hoidlast või teenindusjaamast teisaldatavatesse mahutitesse eelmise kolme aasta jooksul;
- 14) olemasolevad bensiinihoidlad, laadimisseadmed ja teisaldatavad mahutid on bensiinihoidlad, laadimisseadmed ja teisaldatavad mahutid, mis olid kasutusel või millele anti eraldi ehitus- või tegevusluba enne 31. detsembril 1995. a;
- 15) olemasolev teenindusjaam on teenindusjaam, mis on ehitatud enne 1. jaanuari 2012. a või millele on antud eraldi projekteerimis-, ehitus- või tegevusluba enne kõnealust kuupäeva;
- 16) sihtväärtus on kontrollväärtus, mida kasutatakse käesoleva määruse lisades esitatud tehniliste meetmete adekvaatsuse üldiseks hindamiseks ning mis ei ole piirväärtus, millega võrrelda konkreetsete seadmete, terminalide ja teenindusjaamade toimimist;
- 17) teenindusjaam on tankla, kus bensiin väljastatakse paiksetest mahutitest mootorsõidukite kütusepaakidesse;
- 18) teisaldatav mahuti on maanteel, raudteel või veeteid pidi transporditav paak, mida kasutatakse bensiini vedamiseks ühest terminalist teise või terminalist teenindusjaama;
- 19) terminal on rajatis, mida kasutatakse bensiini hoidmiseks ja laadimiseks paakautodesse, paakvagunitesse või alustele, kaasa arvatud hoidlad rajatise territooriumil;
- 20) uued bensiinihoidlad, laadimisseadmed ja teisaldatavad mahutid on need bensiinihoidlad, laadimisseadmed ja teisaldatavad mahutid, mis ei ole hõlmatud lõikega 14;
- 21) uus teenindusjaam on teenindusjaam, mis on ehitatud või millele on antud projekteerimis-, ehitus- või tegevusluba 1. jaanuaril 2012. a või pärast seda.

2. peatükk

Terminali hoidlatele esitatavad nõuded

§ 4. Hoidlate projekteerimine ja kasutamine

Hoidlad projekteeritakse ja neid kasutatakse vastavalt käesoleva määruse lisas 1 esitatud tehnilistele nõuetele, mille eesmärk on vähendada laadimisest ja hoiust tekkivat aastast bensiinikadu terminalides igas hoidlas sihtväärtuseni alla 0,01 massiprotsendi läbilaskvusest.

3. peatükk

Teisaldatavate mahutite laadimine ja tühjendamine terminalis

§ 5. Laadimis- ja tühjendusseadmete projekteerimine ja kasutamine

(1) Laadimis- ja tühjendusseadmed projekteeritakse ja neid kasutatakse vastavalt käesoleva määruse lisas 2 esitatud tehniliste nõuetele, mille eesmärk on vähendada teisaldatavate mahutite laadimisest ja tühjendamisest tulenevat aastast bensiinikadu terminalides sihtväärtuseni alla 0,005 massiprotsendi läbilaskvusest.

(2) Igas paakautode laadimisrajatistega terminalis peab olema vähemalt üks estakaad, mis vastab käesoleva määruse lisas 4 sätestatud altlaadimisseadmete spetsifikatsioonidele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 nõudeid ei kohaldata:

- 1) terminalidele, mille läbilaskvus on alla 10 000 tonni aastas;
- 2) kaugetel väikesaartel paiknevatele terminalidele, mille läbilaskvus on alla 5000 tonni aastas.

§ 6. Kontrollmõõtmised ja bensiiniauru kontsentratsioon regenererimisel

(1) Bensiiniauru keskmine kontsentratsioon regenererimisseadmest väljumisel ei tohi olla üle 35 g/Nm³ (grammi normaalkuupmeetri) kohta tunnis, kusjuures võetakse arvesse parandus seoses hõrenemisega käitamise ajal.

(2) Käitaja teeb bensiiniauru eraldumise kontrollmõõtmisi pidevalt või perioodiliselt lähtuvalt regenererimisseadme tavalisest läbilaskevõimest vähemalt seitse tundi ühe tööpäeva kestel, kui regenererimisseadmest puudub automaatne kontrollmõõtesüsteem.

(3) Perioodiliste mõõtmiste korral tuleb teha vähemalt neli mõõtmist tunnis.

(4) Mõõtmiseks kasutatavast seadmest või mõõtevahendist, kalibreerimisgaasist ja mõõtemetodist tulenev summaarne mõõteprotsessi määramatus usaldusnivool 95% ei tohi ületada 10% mõõtesuuruse väärtusest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud mõõtevahend peab olema võimeline mõõtma bensiiniauru kontsentratsiooni alates 3 g/Nm³.

§ 7. Ühendusliinide ja toruseadmete lekkekindluse kontrollimine

Käitaja kontrollib ühendusliinide ja toruseadmete lekkekindlust perioodiliselt, kuid mitte vähem kui neli korda aastas.

§ 8. Laadimistoimingute lõpetamine bensiiniauru lekke korral

Laadimine estakaadil lõpetatakse kohe, kui laadimis- või tühjendusseade laseb läbi bensiiniauru.

4. peatükk

Teisaldatavad mahutid

§ 9. Teisaldatavate mahutite projekteerimine ja kasutamine

(1) Teisaldatavad mahutid projekteeritakse ja neid kasutatakse nii, et aurumisjäägid jääksid pärast bensiinist tühjendamist mahutisse.

(2) Teenindusjaamu ja terminale bensiiniga varustavad teisaldatavad mahutid projekteeritakse ja neid kasutatakse nii, et need võtaksid vastu ja säilitaksid teenindusjaamade ja terminalide hoidlates tekkivad aurumisjäägid. Paakvagunite suhtes kehtib kõnealune nõue ainult juhul, kui need varustavad bensiiniga teenindusjaamu või terminale, kus kasutatakse aurude vahehoidmist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud aurumisjäägid säilitatakse teisaldatavates mahutites kuni nende ümberlaadimiseni terminalis, välja arvatud rõhku alandavate klappide kaudu väljavoolavad aurud.

(4) Mõõtevarda või -lindi abil tehtava mõõtmise korral väljuva bensiiniauru kao suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikeid 1–3.

§ 10. Bensiiniauru välisõhku väljutamise luba

Kui pärast bensiini väljalaadimist kasutatakse teisaldatavat mahutit muude toodete hoidmiseks ning bensiiniauru regenereerimine või vahehoidmine ei ole võimalik, võib Keskkonnaamet anda bensiiniauru välisõhku väljutamise loa sellises geograafilises piirkonnas, kus see aur ei põhjusta õhukvaliteedi taseme ühe tunni keskmise piirväärtuse ületamist.

§ 11. Paakautode aurulekkekindluse kontroll

Käitaja testib paakautode aurulekkekindlust ja kontrollib vaakum- või ülerõhukaitseklappide tööd igal laadimisel.

5. peatükk

Laadimine hoidlatesse teenindusjaamades

§ 12. Teenindusjaamade laadimisseadmete ja hoidlate projekteerimine ning kasutamine

(1) Teenindusjaamade laadimisseadmed ja hoidlad projekteeritakse ja neid kasutatakse käesoleva määruse lisas 3 sätestatud tehniliste nõuete kohaselt.

(2) Käesoleva määruse lisas 3 sätestatud nõuete eesmärk on vähendada bensiinist välisõhku eralduva auru heitkogust mahutite tankimisel teenindusjaamades.

(3) Bensiiniauru heitkoguse vähendamise kontrollarv on 0,01 massiprotsenti bensiini aastakäibest.

6. peatükk

Mootorsõidukite tankimisel teenindusjaamas eralduvate bensiiniaurude regenereerimine

§ 13. Bensiiniaurude regenereerimise süsteemi paigaldamise nõuded

(1) Uude teenindusjaama paigaldatakse bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem, kui:

- 1) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 500 m³ aastas;
- 2) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 100 m³ aastas ja selle kohal asuvad alalised elu- või tööruumid.

(2) Olemasolevasse teenindusjaama, mida renoveeritakse märkimisväärselt, paigaldatakse renoveerimise ajal bensiiniaurude regenereerimise II etapi süsteem, kui:

- 1) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 500 m³ aastas;

2) teenindusjaama tegelik või kavandatav läbilaskevõime on üle 100 m³ aastas ja selle kohal asuvad alalised elu- või tööruumid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata nende teenindusjaamade suhtes, mida kasutatakse üksnes seoses uute mootorsõidukite tootmise ja tarnimisega.

§ 14. Bensiiniaurude regenererimise kogumise tõhususe auru ja bensiini suhe

(1) Bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteemi kasutamise korral peab bensiiniaurude kogumise tõhusus olema vähemalt 85%. Bensiiniaurude regenererimise süsteemi tootja peab dokumentaalselt tõendama bensiiniaurude kogumise tõhusust standardi EN 16321-1:2013 järgi.

(2) Bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteemi kasutamise korral peab auru/bensiini suhe olema vähemalt 0,95, kuid mitte rohkem kui 1,05.

§ 15. Korrapärane kontroll ja tarbijate teavitamine

(1) Teenindusjaama käitaja kontrollib vähemalt üks kord aastas bensiiniaurude regenererimise süsteemi bensiiniaurude kogumise tõhusust, kontrollides, kas auru ja bensiini suhe vastab bensiini voolamise simuleeritud tingimustel käesoleva määruse § 14 lõikes 1 esitatud nõuetele.

(2) Teenindusjaama käitaja kontrollib bensiiniaurude kogumise tõhusust vähemalt üks kord iga kolme aasta tagant, kui teenindusjaama on paigaldatud automaatne seiresüsteem. Iga selline seiresüsteem tuvastab automaatselt kõrvalekalded bensiiniaurude regenererimise süsteemi nõuetekohasest toimimisest ja seiresüsteemi enda toimimisest, annab kõrvalekalletest teada teenindusjaama käitajale ning kui riket ei kõrvaldata seitsme päeva jooksul, katkestab automaatselt bensiini voolamise rikkis tankurist.

(3) Kui teenindusjaama on paigaldatud bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteem, paigutab teenindusjaama käitaja tankurile või tankuri lähedusse tarbijat sellest teavitava sildi, kleebise või muu teate.

7. peatükk

Altlaadimise, aurukogumise ja ületäitmise eest kaitsmisega seotud spetsifikatsioonid

§ 16. Paakautode altlaadimise, aurukogumise ja ületäitmise eest kaitsmisega seotud spetsifikatsioonid

Paakautode altlaadimise, aurukogumise ja ületäitmise eest kaitsmisega seotud spetsifikatsioonid peavad vastama käesoleva määruse lisas 4 esitatud tehnilistele nõuetele.

8. peatükk

Rakendussätted

§ 17. Määruse rakendussätted

(1) Teenindusjaamadele, mille bensiini aastakäive on väiksem kui 100 m³, ei kohaldata käesoleva määruse lisas 3 esitatud nõudeid.

(2) Igasse olemasolevasse teenindusjaama, mille läbilaskevõime on üle 3000 m³ aastas, paigaldatakse bensiiniaurude regenererimise II etapi süsteem hiljemalt 2018. aasta 31. detsembriks.

9. peatükk

Määruse jõustumine

§ 18. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 94/63/EÜ bensiini säilitamisel ja selle terminalidest teenindusjaamadesse jaotamisel lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) heitkoguste kontrollimise kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 24–33); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/126/EÜ mootorsõidukite tankimisel teenindusjaamades eralduvate bensiiniaurude regenererimise II etapi kohta (EÜT L 285, 31.10.2009, lk 36–39).

Marko Pomerants
Minister

Andres Taliäär
Kantsler

[Lisa 1](#) Terminali hoidlatele esitatavad nõuded

[Lisa 2](#) Terminali laadimis- ja tühjendusseadmetele esitatavad nõuded

[Lisa 3](#) Aurude vahehooldamisega teenindusjaamade ja terminalide laadimisseadmetele ja hoidlatele esitatavad nõuded

[Lisa 4](#) Paakautode altlaadimise, aurkogumise ja ületäitmise eest kaitsmisega seotud spetsifikatsioonid